

‘Gaaf als er binnen hetzelfde budget wat te verbeteren valt’

Projecten in Amersfoort, European City of the Year

Onlangs werd Amersfoort door The Academy of Urbanism uitgeroepen tot European City of the Year. Dit is een internationale prijs die wordt toegekend aan een stad op basis van hoezeer mensen zich er thuis voelen, de variatie in woningen en verbindingen tussen wijken. Amersfoort is ook de thuisbasis van VIC Landscapes, dat in zijn projecten ook altijd de mens als gebruiker als uitgangspunt neemt. We gaan op route met Victor Dijkshoorn.

Auteur: Heidi Peters

‘Bij het starten van dit bedrijf heb ik een aantal uitgangspunten opgesteld, vanwaaruit ik nu, acht jaar later, nog steeds zoveel mogelijk werk’, vertelt Victor Dijkshoorn, directeur en oprichter van VIC Landscapes. ‘Ten eerste moet de buitenruimte geen sluitpostje zijn dat geld kost. Toen ik met het bedrijf begon, wilde ik alleen maken wat door een architect of onszelf ontwikkeld is en alleen beheren wat we zelf hebben gerealiseerd. Alles wat we doen, moet een functie hebben; we willen geen restruimte stofferen.’

Als voorbeeld neemt hij een buitenruimte die onlosmakelijk met een gebouw is verbonden, zoals een dak- of bedrijfstuin. ‘Zo’n ruimte moet zo ingericht zijn dat je er kunt werken, mensen ontmoeten en bewegen. Het moet in ieder geval een plaats zijn die een positieve invloed heeft op het dagelijks werk. Zo voeg je waarde toe door middel van groen. Dat kan ook in de openbare ruimte, bijvoorbeeld door de inrichting van een park. Ons werk moet dan

ook gezien worden als een product, niet als een dienst die alleen uurtjes kost. Wij leveren een product dat functioneert; wanneer dit ingezien zou worden, was er geen geneuzel meer over een uurtarief dat vijftig cent hoger of lager ligt. Dan heb je het over een kwalitatief product dat leidt tot een functionerende locatie. Die kan technisch zijn, of esthetisch, net wat er nodig is. Als het maar een ruimte is die waarde toevoegt voor mens en natuur.’

Common Woods: leuke dingen met water

In Amersfoort verrijst Common Woods, een woonwijk waar middels houtbouw (CLT) duurzame en energiezuinige woningen worden gebouwd. Een woonwijk ook waar de buurt, de community, heel belangrijk is. De ruimte rondom en tussen de woningen wordt daar nadrukkelijk op afgestemd. ‘Zo ontstaat er een soort collectief, dat verantwoordelijk is voor die gezamenlijke buitenruimte. Daardoor wordt er contact gelegd en is er meer sociale cohesie.’ Dat begint al bij een andere aanleg onder de

‘Groen is geen dienst, het is een product dat waarde toevoegt aan een locatie’

grond. Er gaan geen buizen of pijpen de grond in; al het water gaat via helofytenfilters naar een vijver en kan vervolgens gebruikt worden voordat het eventueel wordt afgevoerd. ‘Dat creëert waarde voor zoogdieren, vogels, planten en ook voor mensen. Zij ervaren verkoeling van natuurlijk gezuiverd water. Je kunt met regenwater heel veel leuk doen.’

Rondom het terrein, dat ontworpen is door Delva Landscape en grenst aan landgoed Nimmerdor, is door VIC Landscapes een takkenril gelegd die de vorm van het terrein volgt en langs de drukke zijde beschermt tegen verkeersgeluiden. Er komen 56 woningen, helofytenfilters, een gezamenlijke kas met een composteerinrichting en heel veel bomen. Veel huizen hebben een dakterras, waardoor de bewoners het gevoel hebben in een bos te verblijven. ‘Dit project past bij ons, omdat nog niet elk detail is ingevuld en wij kunnen meedenken om het gewenste beeld te behalen. We hebben voor de toekomstige bewoners alvast een tijdelijke tuin gemaakt met een joert. Daardoor ontstaat er nu al, tijdens het bouwproces, interactie tussen de bewoners.’

Oliemolenhof: eerst buitenruimte, dan gebouwen

Op het Oliemolenhof in Amersfoort stond ooit de Prodentfabriek, maar inmiddels stond het terrein al een tijdje leeg. Om hier nieuw leven in te blazen, werd er gedacht vanuit een ambitiedocument in plaats van een bestemmingsplan. ‘Een mooie aanpak’, vindt Dijkshoorn. ‘De gemeente Amersfoort en een lokale ontwikkelaar hebben in de crisistijd samen onderzocht hoe zo’n plaats weer tot leven kan worden gebracht voordat die helemaal vervalft. In eerste instantie was het alleen een parkeerplaats. Architectenbureau ZUS ging met deze omgeving aan de slag, met als vertrekpunt het plein als centrale groene plek voor de ontwikkelingen in de omgeving die nog moesten plaatsvinden. We zijn daar aan het werk gegaan met een ambitie die veel hoger lag dan wat op dat moment gebruikelijk was. We hebben bijvoorbeeld alle vaste systemen losgekoppeld, waardoor het water in de cirkel in het midden wordt geïnfilteerd. Ook werd het plein alleen toegankelijk voor elektrische auto’s – een besluit dat toen, in 2017, eigenlijk heel raar was.’

Boomvakken

Dijkshoorn: ‘We wilden veel verschillende boomsoorten in hoogwaardige groeiplaatsen zonder opsluiting. Hierdoor kan het water in de vakken stromen.’ Voor de gebruikers van het Oliemolenhof is dat volgens Dijkshoorn geen probleem. ‘Die leren daar wel mee omgaan. Dat is eigenlijk het uitgangspunt van het hele plein. Je kunt er van alles organiseren, rekening houdend met de inrichting. Het is een heel gaaf plein geworden; dat was mogelijk doordat er níét vooraf allerlei randvoorwaarden werden gesteld! Op het Oliemolenhof zijn maar liefst 42 verschillende bomen geplant, waaronder een palmboom.’

Wat je kunt bedenken, kun je ook maken

Dijkshoorn: ‘Ik ga er altijd van uit dat wat je kunt bedenken, je ook kunt maken. Met die insteek gaan wij aan de slag, met daarbij de vraag hoe we er nog iets meer van kunnen maken, niet hoe we het zo goedkoop mogelijk kunnen doen. Daarbij denken we vanuit het praktische. Ik wil niet dat onze plannen en ideeën in een la verdwijnen; dat is zonde. Ik denk dat we ons daarmee onderscheiden van veel andere groenbedrijven. Ook bij het Oliemolenhof hebben we meegedacht over de vraag hoe we het plein beter en gebruiksvriendelijker kunnen krijgen binnen het budget. Daar stoppen we veel tijd in en dat vind ik zelf ook het leukst. Daarom kan ik ook niet zoveel met een bestek; dan moet ik dingen doen waar ik niet achter sta.’

Zo realiseerde VIC Landscapes – niet in Amersfoort, maar wel het vermelden waard – de daktuin van het Inspyrium van Boomkwekerij Ebben. Hier zijn 3D-geprinte lichtgewicht banken van gerecycled kunststof geplaatst, wat niemand ooit eerder had gedaan. ‘Er was minimale gewichtsbelasting mogelijk, dus dan moet je wat proberen. Als je het niet probeert, weet je nooit of het werkt en hoe zo’n product zich in de loop der jaren houdt. We weten samen waar de risico’s zitten en wat de kansen zijn, en dan proberen we het gewoon. Dat is gaaf.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!